

Kunstmarkt

Wat neoklassieke Hollandse tafel uit 1780, van satijn- en ebbenhout en brons. Op 18 okt. te koop bij Sotheby's in New York op een veiling van de inboedel van Kentshire, een Amerikaanse antiquair. Richtprijs: 8.000-12.000 dollar (6.345-9.500 euro). Online catalogus: sothebys.com

Bijzonderheid Door de smaakverandering (antiek is al jaren weinig *en vogue*) doet het in 1940 opgerichte Kentshire alle meubels weg en richt het bedrijf zich meer op de verkoop van juwelen. Om het aanbod bij Sotheby's extra aantrekkelijk te maken worden de meeste van de 453 kavels zonder limiet aangeboden. Dat geldt ook voor deze tafel.

Goede koop? *Kunstconsultant Johan Bosch van Rosenthal*: „Een mooie, rijk versierd Nederlands meubel. Voor 8.000 dollar plus opgeld een mooie koop – voor Amerikanen. Een Nederlandse koper moet voor vervoer en verzekering zeker 3.000 dollar betalen. Plus 6 procent invoerrechten. Dan is deze tafel opeens niet meer zo goedkoop.”

Een bezoeker gisterochtend in het Rijksmuseum brengt op de rechterfoto **Tip 6** van Johan Idema praktijk.

OLIVIER MIDDENDORP

Museumbezoek kan stuk gezelliger (en beter)

Interview Johan Idema

Een museum bezoeken is ook een kunst. Johan Idema schreef een boek over hoe het moet.

Door onze redacteur
Daan van Lent

Musea zijn erg gefocust op hun bezoekers, maar die zeggen eigenlijk maar weinig of die bezoekers wel iets wijzer zijn geworden. Adviseur Johan Idema ergert zich al langer aan de vanzelfsprekendheid van de steriele *white cubes* waarin musea kunstwerken tonen, die eigenlijk aan veel mensen voorbijgaan.

Hij hield al een kunstshow in het theater, met de kunstwerken op het podium. Hij organiseerde een tentoonstelling waar

bezoekers op een loopband of in een luie stoel met muziek of een vertelstem op naar een kunstwerk konden kijken. En nu heeft hij een Engelstalig boekje uitgebracht, *How To Visit an Art Museum* (BIS Publishers), om de museumbezoeker uit te dagen meer uit zijn museumbezoek te halen. „Kijk hoe mensen zich in een museum gedragen. Ze lopen zoekend rond, praten met anderen over hele andere dingen dan de kunstwerken of spelen met hun smartphone. Gemiddeld kijken ze niet langer dan 9 seconden naar een kunstwerk, blijkt uit onderzoeken. Dat is toch zonde?“, zegt hij.

Bovendien zij er ook grote groepen mensen die geen musea bezoeken, stelt Idema. „We hebben het wel over talentontwikkeling van kunstenaars, maar waarom niet over talentontwikkeling van publiek? Velen zien museumbezoek als een gezellig dagje uit. Maar kunstwerken kunnen meer bieden: troost, energie, inspiratie, nieuwe ideeën. En ja, kunst kan ook shockeren. Een kunstenaar denkt goed na waarom hij

MUSEUMBEZOEK

Zeven gouden tips van Johan Idema om meer van kunst te genieten

- 1. Praat in musea.** Met de suppoost, met andere bezoekers, met de staf. En durf vooral vragen te stellen, het zorgt voor andere inzichten.
- 2. Neem je kind mee als kunstcriticus.** Die heeft nog de onbevangenheid om naar kunst te kijken die volwassenen al snel missen.
- 3. Vind je eigen meesterwerk.** En ga niet automatisch af op wat het museum als zijn meesterwerken bestempelt.
- 4. Filter de bordjesteksten** op kunsthistorische prietpraat ('artspeak').
- 5. Bekijk het publiek** en niet alleen de kunstwerken.
- 6. Luister naar muziek** op smartphone of mp3-speler om in de juiste stemming bij de kunstwerken te komen.
- 7. Voorkom museumbenen.** Neem rustpauzes om bij te komen van het slenteren en het bekijken van de kunst.

dat doet. Dat moet je als kijker willen doorgronden en je moet erover durven praten. Musea kunnen daarbij meer helpen.”

Vooral omdat er nog taboes heersen om toe te geven dat je een kunstwerk niet begrijpt of om vragen te stellen. „Niet iedereen is kunsthistorisch goed onderlegd. Het zou goed zijn als bezoekers onderling het gesprek aangaan. Maar ook dat ze minder ingewikkelde of meer verhalende uitleg verlangen. En meer comfort. Waarom zou je geen kopje koffie mogen drinken in een comfortabele fauteuil in de museumzaal. Ik sta thuis toch ook niet anderhalf uur voor de televisie? De museumetiquette zouden moeten veranderen.”

Moeten bezoekers meer eisen stellen? „Ja, in winkels gedragen we ons heel anders. Daar hebben we wel een 'Niet goed, geld terug'-mentaliteit. Waarom doen we dat in musea niet? Je zal nooit elk kunstwerk mooi vinden. Maar als er niet minimaal één of twee zijn die je geraakt hebben, zou je dan niet je geld terug moeten eisen, als mondige consument?”